

Núm. 552

Any XII

Barcelona 30 de Mars de 1899

LA FOSASA

SEMANARI CATALÀ

10 CENTIMS 10 número

Soch cristiana; jo en los ciris
tinch fixos mos pensaments;
pero aquet traje no es propi
per visitar monuments.

Copia fot. de A. Espigas.

De dijous á dijous

LO NOU ARCALDE

i acás algún de mos estimats llegidors, té noticia d' una col·ocació ab poca feyna y ben pagada. li agrahiré que m' envihi un recado... No es per mí, no... Gracias á Deu estich ben colocat, sense vanagloria meva ni perjudici del pais... La col·ocació que imp'oro. es per l' excellentissim Sr. D. Manuel Planas y Casals que si 'ls meus informes no menten, es à decidit á plegar lo ram de *munyidor* electoral. en vista de que 'l sant se li ha girat d' esquina. Després de colocar al cap de casa, ja tractarém de buscar feyna al seu germá Pepet qu' està en vaga també del ofici de diputat perpétuo y luego procurarém colocar al famós D. Marcelo, en un lloch productiu y apropiat á sas condicions visuals, com per exemple: *vista d' aduana.. cego.*

Si senyors; la santissima trinitat pantorrillesca, que tant de temps ha estat sentnos la *santissima*, ja ha anat de corcoll gràcias á la empenta del Doctor Robert qu' ha demostrat ser experíssim en cirurgia... política.

La trinitat pantorrillesca era un pop immens que ho arrambla tot, ab llev y contra llei. Ficat lo monstre en lo cassino de la Rambla de Sta. Mònica, tenia 'ls tentaculs extesos per tota la ciutat y ab sos mil xucladors asfixiava, re'orcía y triturava qualsevol obstacle, embortantsen la sustancia à la bossa. Donchs bé, lo Doctor Robert fent feyna de destra'er, li ha tallat tots 'ls tentaculs jocsents arcaldes de barri! reduintlo poch menys qu' à la imposta.

De passada, li ha peg't una burxada à la bossa y per la burxada s' ha comensat á escolar lo monstre. D' aquí la defeció del barberillo de Sans y dels que l' accompanyan. Y ab unas quantas estocades per l' istil no ha de serli difícil à l' arcarde barceloní, deixar al *pop pantorrillesch* sense ànima per piular y allavors poca feyna li costarà girarli la bossa y ensenyar la fell al poble barceloní, ab un llettero que digui: *Aquí fué... lo caci-quisme.*

Aixis donchs: sapiguent que la *trinitat pantorrillesca* està que treu foch pe 'ls caixals, à punt de tirar lo baret al foch y à punt també de plegar lo ram, es per lo que sollicito un empleo (ab poca feyna y ben pagada) à fi de ocupar l' activitat de tres germans enviats á captar en la flor de sa joventut. Mentre dos d' ells trovin ocupació es'á la situació salvada; l' altra ja s' conforma á exercir de cego, ab en Samaranch de *lazarillo*.

*

Deixant ara la metàfora, y entrant á tractar en sério la gesió arcaldescada del Doctor Robert, es opinió general que 'l nou arcalde resulta l' home que Barcelona necessitava.

Fins ara totes las midas presas per ell, han produït molt bon efecte en la opinió imparcial.

La degollació d' ignoscents... arcaldes de barri, ha sigut fins avuy la mes discussida, pero ben sospesada 'sa eficacia electoral y tota vegada que aquells no eran tan ignoscents com semblaven, la opinió, ha vist ab entusiasme la energia y ràpidés com lo Doctor Robert s' ha tirat á fondo dels Planas y Casals, trayentse del devant

al mateix temps una colecció de *formiguetas...* benéficas.

Bona prova de que la opinió està al costat del arcalde, n' es la concurrencia qu' acut actualment á las sessions del municipi. Pocas vegadas s' havia vist al poble, dur fins al saló de Cent la veu cantant y avuy pot dirse que no so's hi porta la veu cantant, sinó també 'ls punys pegants.

Sense anar mes lluny, la mostra d' aquest estat de caldejament popular, la tenim en la sessió del passat divendres.

Los regidors, fills de la *santissima trinitat* y elegits á sa imatge y semblansa, havian establert lo buyt entorn del Doctor Robert, á l' objecte de marejarlo y d' aburrirlo... Pero en cambi, 'ls marejats foren ells y per poch lo pùblic (si no intervé 'l Doctor Robert) 'ls hi fa aburrir la venera á cops de tranca.

En Gallard que es una especie de Samaranch (pero ab mes mònita) fou lo designat per parar los peus al arcalde, mes lo Doctor Robert, li ventá uns quants cops de massa al cap. que 'l deixaren tan encastat á la poltrona, que no semblava sinó que l' assiento fos d' agua-cuyt.

A n' en Samarranch s' encarregà de lidiarlo 'l poble y per mes que 'l bitxo s' presentava voluntariós y demandant guerra, li clavaren algunes banderillas de foch y luego... al corral. Y sort tingüé de que l' enviessin al corral perquè 'l pùblic del *tendido* s' volia llençar á la plassa y ja 's veyan brandar punys y bastons en l' avre y al ó anava á finir com lo rosari de l' aurora si 'l que volia vendres ls jegants continúa fentlos; cinch minuts mes.

*

**

Per de prompte, la entrada del Doctor Robert á la Casa Gran ja ha donat resultats, encara que no tots 'ls que donará en lo successiu quan compti ab un Ajuntament que 'l secundi. De primer antuvi tota una fornada de celadors han deixat de celar... la cayguda de la nòmina cada si de mes. S' han tallat molt las alas á las cusinas de certs concejals que 's sicavan per Casa de la Ciutat, com per terreno propi. Los empleats del municipi s' han vist contreis á lo que per ells constitueix la mes grossa de las novetats ó siga; á travallar y á no fer festas. La companyia de tranvías Morris ha rebut ordres conminatorias molt terminants y precisas per evitar desgracias. La dels tranvías de Sans, ha fet en vintiquatre horas, lo que no havia fet en vint anys: pendre midas per què 'l balcó de la casa n.º 93 del carrer del Hospital, deixi d' escapsar caps de barcelonins y al tras y altras ordres que de moment no recordém, pero qu' han fet que 'ls quinze dies de vara del Doctor Robert, hagin sigut mes beneficiosos que 'ls deu anys de regnat de tota una dinastia d' hetxuras pantorrillescas.

Y un sol rasgo pinta á l' home. Lo Doctor Robert ha renunciat per obras de beneficencia los quatre mil duros que té assignats l' arcaldia per gastos de representació!

¡Ni mes ni menos que 'ls Gallards, Samaranchs, Llaves, Grieras y Compañia!.

Lo que no s' esplica, es la forma insolent y brutal com la prempsa madrilenya està tractant al Sr. Robert, y tampoch se comprén lo móbil qu' anima aquest *delirium tremens* de «El Nacional», de «El País», de «El Correc» y de tots los periódichs de la Cort que estan FENT VERDADER SEPARATISME al ocuparse d' una persona honrada, potser la única qu' hem vist per aquí de desde fa molts anys, ocupant càrrechs públichs.

Inspiran llàsima y compassió las beneyterias y surties de ló d' aques a colla de galisardeus de la poma que covan en las redaccions madrilenyas. Fins ara la conducta del Sr. Robert en l' arcaldia ha consistit en ser administració honrada y en preparar lo terreno d' unes eleccions veritat... ¿Es qn' aquells embruta-papers de Madrit, creuhen qu' es separatista, l' adminis rar be y molt patró ich saquejar al poble á mansalva? ¿Es que aqueixos escriptors xulapons, emenen per anti-espanyol un sufragi veritat y creuhen qu' es molt... nacional estafar vots y robar actas?... Es que aqueixos politichs

dels Madriles, opinan que s' ha de tallar abuna repressió cruel, tot lo que tendeixi á regenerar de debò aquest pais embrutit per la política bissantina y pe 'l caciquisme? Si senyors; es precis que 'ns en enguém y sepàrem bé 'ls terrenos. Fins ara la gestió del senyor Robert en l' arcaldia barcelonina ha sigut expressió fidel dels desíjos de Barcelona y fins de Catalunya sencera; en sa conducta ningú hi ha vist encara lo separatisme qu' á Madrit pregona. Sobran, donchs, las salubrables advertencias al govern, perque se 'l dimiteixi ó se 'l separi.

En cambi Barcelona y Catalunya senceras han vist en el nou Arcalde un home honrat y enèrgich, un campeó de la moralitat administrativa, un *neutre* que ho fa molt be. Lo Sr. Robert è al costat à tots sos conciudans. No mes te enfront als cacichs y als seus derivats.

Si 'ls periódichs de Madrit fan lo joch de's Pianas y Casals, Gieras, Samaranchs, Gallards y... *tutti quanti*, consti qu' es la prempsa madrilenya la que està portant á cap una verdadera campanya separatista.

BERTRÁN DE L' OS.

¡Caritat per un malalt, perque hi ha massa salut!

AIXI un meje s' exclamava
desesperat y aburrit
de veure ningú 'l cridava,
y que qui malalt estava
sols era ell, de consumit.

—¡Això es vida! ¡Y ca ha de sé!
¡Això es viure! ¡No senyó!
¡Es mentida, això no es re!
¡Si jo ja no se que se
puig tothom quasi esta bò.
¡Si no 's troba per remey,
ni per remey, un malalt!
¡Això vaja no es de llei
anta salut, va formal,
m' està ocasionant molt mal.

Dos anys atrás, allò si
que dava gust. O *diffiteria*,
ó 's perdian del sagí
ó tifus, verola, es di
que hi havia feyna seria
A las horas de despaig,
á casa era un bat-y-bull

—Jo soch primer, senyor Gatg!

—¡Si no cuya jo m' en vaig!

—¡Senyó meje, 'mirim l' ull!

—En 'quet nás no se que hi tinch!

—¡Vegi curim las enginas!

—¡Veu l' aurella, 'm sá zinch, zinch!

—¡Senyor Doctor jo aquí vinch,

perque 'm fan mal las botinas! —

Es di: era una professó

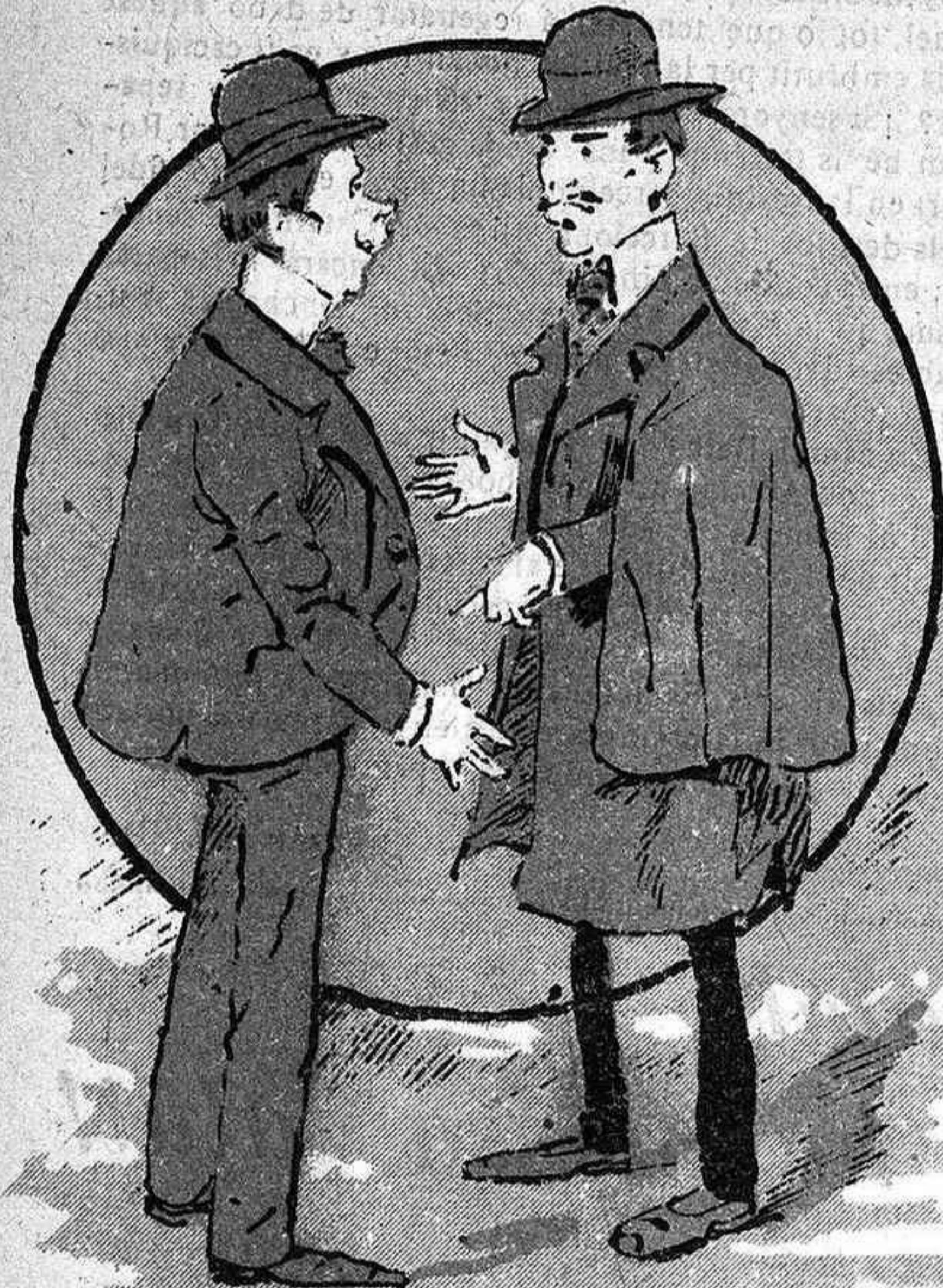
de gent, que per res anava

à trová al senyo Doctor
y de *vuyt rals* .. no dich jo
si 'n tocava y retocava.
Consultas y operacions..?
en tots moments y ocasions
s' en feyan un disbarat.
Desgracias...? Això es probat
n' hi havian sempre á trompons
A'gún bras trencat; un tall,
algún que 's tornava lero,
ó qui al punt de fe un badall
s' empassava coll avall
una escombra, ó un candelero.
Y es clar. Tot això era cosa
que à mi 'm donava feyneta;
ja se sab: difficultosa;
pero facil ó costosa
m' hi guanyava la videta.
Calculin... y no es engany.
Las casas Llonoff y Kreppas
travallavan ab afany
fent tinta y paper tot l' any
per mi sol, per fer receptas.
—..Mes ara...! ¡Pobre de mí...!
Ab dos malalts y ab prou feynas
tot l' any m' haig de mantenir.
Fins de no serias servir
se 'm fan bolets á las eynas,
y la ciencia, com un vent
que n' ix d' un bot reventat
'm va marxant lentament
y ja ho veig, vindrà un moment
que seré un ase acabat.

Y allavors conflictes grans
poden arrivar á sortir
puig pote que errant mos plans
mataré als sans y als no sans
(per mes qu' ara ja 's sol dir)
Jo no se que ferhi puch
per eixir d' aquet conflicte;
ho confessó hi soch un ruch
y no es pas no apuri 'l such
del cervell, en rumiá adicte
No anem mes lluny; l' altre dia
á un senyó que per etzar
va agafá una pulmonia
va receptar... ¡qui ho diria!
doze banys d' aigua de mar.
Escuse haverlos de dir
que aytal senyó (un tal Baldiri)
del llit prompte va sortir
y 's va curà, ja ho crech, si,
pro per durlo al cementiri.
Aixís es, que, si tan dura,
dura esta crisis així
à mi ¡ris! ja se 'm figura
y mes dich, cosa es segura
que 'ls metjes, jo al menos si,
hauré d' anar de portal
en portal captant, percut,
y cridant pera mon mal,
«¡Caritat per un malalt
perque hi ha massa salut!»

G. VALLSMADELLA

MENUDALLA

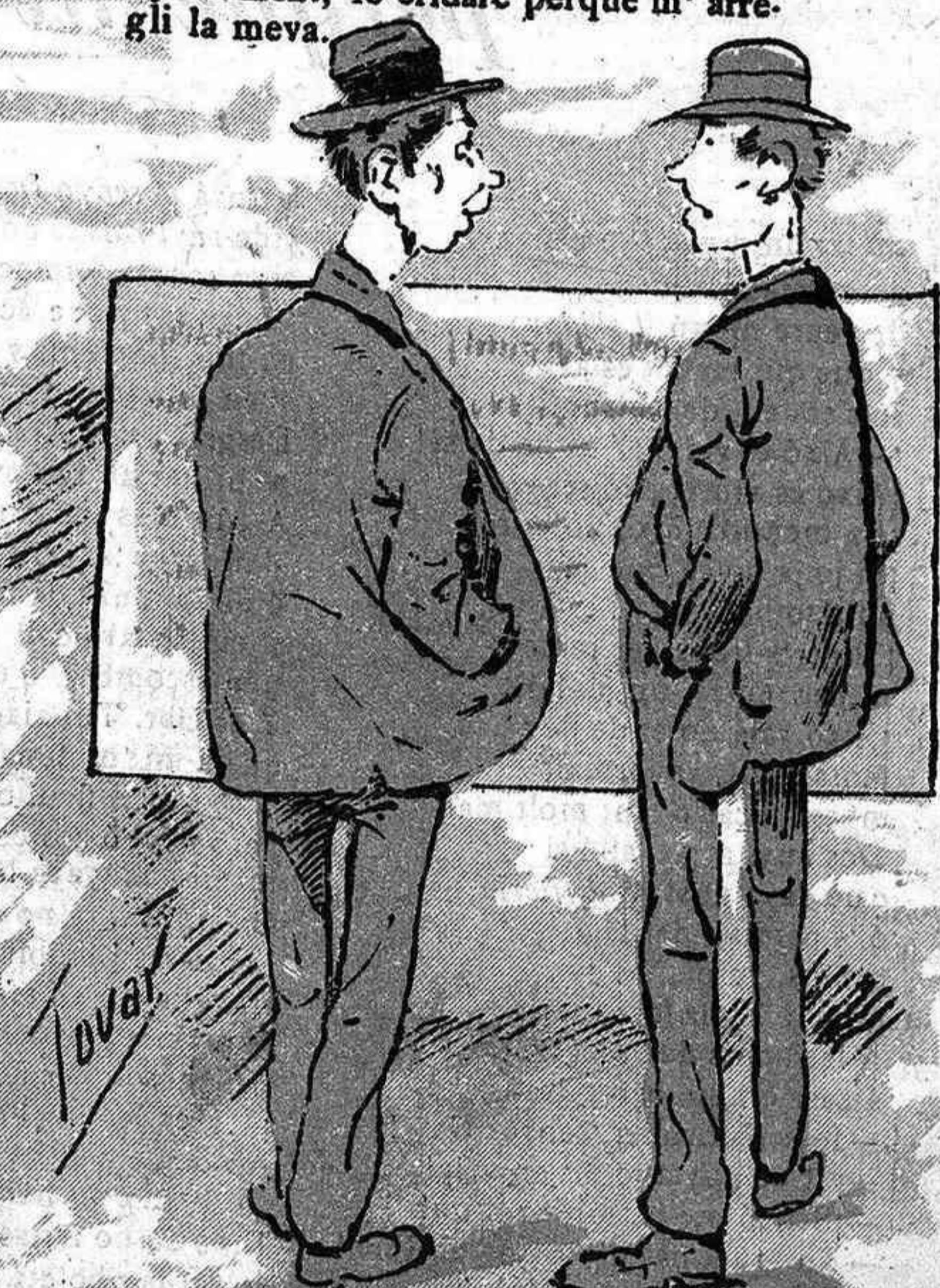
—M' hi fet silvelista, noy,
—¿No eras d' en Planas, Pascual?
—Ho era... pero l' abandono
fins que torni á pujar dalt.

—Mira, noya, per allí passa 'l doctor Robert. Si logra adobar la caixa del Ajuntament, lo cridare perque m' arre. gli la meva.

—Aquesta tarda seguiré tots los monumets. Ara mana 'l general cristiano y per' fer fortuna.s' ha de ser beata.

—Vaja, que 'ls desocupats ja hem trobat una diversió gratuita las sessions que 's celebren al Saló de Cent. Pera la que vé ja m' hi fet una llista de piropos per tirar á n' aquell concejal

—¡Deuhen ser escullits!

—Mira, la llista comensa per enterra morts y acaba per ll...

LA TOMASA

SEGUINT MONUMENTS

—Un home hermós sempre troba
dones que valen la pena...
Vaig seguint á una morena
que 'm sembla qu' es peix al cove.

LO DIJOUS SANT DEL TENDER

LORENS—va dir la Sra. Paula al seu marit— demà 'ns mudarém y anirém á seguir monuments, porque tinc reparat que no mes van bé las tendas quins amos no s' apartan de las prácticas religiosas. Mira, la tendera de la cantonada com progressa, porque cada matí va á missa y combrega un cop cada setmana. Ella 'ns ha pres la millor parroquia del barri. Mossen Matonet, Don Pere, la Sra. Mónica, y totas las personas cristianas se proveheixen á la seva tenda. En cambi nosaltres no mes tenim militars y empleats que sempre van á fiar, y 'ns clavan cada *gep* qu' aviat haurém de plegar la botiga y ficarnos al Hospici. Es clar com que á nosaltres las personas reposadas nos tenen per heretjes!

—Paula, jo no vaig á la iglesia á clavarme cops de puny al pit porque tinc massa feyna á casa, pero ja sabs que soch incapás de fer mal á ningú. Dono nou unsas, per una lliura, es vritat, pero aixó ja es una costum tan arrelada que 'l que no s' hi enmolla sembla que fassi un mal paper devant de la societat.

—No mes faltaria que donguessim lo pès! Allavors si que la pujariam dreta la paret. Pero ¿veus? si anessim á missa, podríam donar lliuras de sis unsas, sense que 'ls parroquians 's queixessin, porque las personas religiosas hasta quan roban sembla que fassin un favor. Jo t' asseguro que á la gent rica del ve hinat li fará molt bon efecte veurens tancar la botiga pera anar á seguir monuments.

—Pero, Paula ¿quin vestit nos posarém? Haurém de feros roba.

—No n' hi ha necessitat. Tu, ab la levita de quan vam casarnos anirás fet un pimpollo y jo ab lo vestit de seda de las nostras bodas, semblarà que 'm tregui vint anys de sobre.

—Lo que penso, Paula, es que tant tu com jo 'ns hem engrossit molt, y que 'ls vestits que dius, que á la torsa han de venirnos estrets, nos lligarán los moviments. Pero, en fi, ja que dius qu' aixó ha de fer bon efecte á la gent rica del ve hinat, y un hom' ha de ser esclau del negoci, vestimnos com vulguis y aném allá ahont t' acomodi.

Lo Dijous Santá la tarde, 'l Sr. Llorens y la senyora Paula van treure de la calaixera 'ls vestits que feya. vint anys no s' havían passejat pe 'ls carrers de Barcelona, y van sutrir la mes gran de las decepcions.

La levita y 'ls pantalons d' ell, á pesar del pebre que hi havia dintre de la calaixera, estaven arnats y lo qu' era encare pitjor; la levita li venia tan estreta que li privava 'ls moviments dels brassos y 'ls baixos dels pantalons, com per favor se li quedavan á quatre dits del tormell. No mes li faltava al Sr. Llorens, que l' haguassin fet ballar ab un fil com á

n' aquets ninots que son l' alegría de la quitxalla.

En quant á la Sra. Paula, feya tan fàstich com lo seu marit. Semblava una figura arrancada d' un romanso del temps d' Espartero.

Lo Sr. Llorens, qui veia agravarse la seva situació per las botinas que li apretavan los ulls de poll y pe 'l coll planxat que li apretava la *nou*, hasta 'l punt de ferlo enrahonar ab tanta pena com si hagués tingut un os entravessat á la gola, volia quedarse á casa, despreciant lo favor que poguessin dispensarli las personas ricas del ve hinat, y sols va accedir á acompañar á la seva *costella*, quan aquesta va dirli, que si no li donava lo gust que desitjava, se menjaría mitja dotzena de capsas de l' Arrendataria, qu' encara que contingan pochs mistos, son lo suficient pera fer entregar l' ànima al Criador á qualsevol tendera.

Com pe 'ls carrers may faltan tranquillos capassos d' esbroncar als tenders que segueixen monuments, lo Sr. Llorens y la Sra. Paula foren objecte d' una pila de piropos, que copiem á continuació pera que al curiós lector no li entrin may ganas de fer estacions ab la seva senyora, vestits segons la moda de vint anys enrera.

Mestre—cridava un baixeuvos los pantalons, que la riera està aixuta.

—Jove—deya un altre—digueu al vostre pare qu' us vesteixi de llarch, qu' aqui no s' estila la calsa curta.

—Minyò—exclamava un tercer-baixeiu lo cap, qu' ab aquet encarcarament de coll, sembla qu' us vagin á dar garrot.

—Bon mosso—afegia un altre—ja m' esplicareu com se fá per ferse levita y pantalons d' un cedás vell.

—Caballer—feya un desvergonyit—que teniu por de passarvos, que porteu 'l cos ab tanta ventilació!

Referintse á la Sra. Paula deyan:

—¡Espresions al general Bum-bum!

—Vagi depressa á casa un pastisser, qu' ara qu' es prop la Pascua, per dalt d' una mona no té preu.

—Quan estigué desenfeynada passi per casa, que la meva avia pendrá patró d' aquesta vestimenta.

—Senyora, tráctila bé á la seva modista.

—Arrivis á LA TOMASA, qu' en Llopard li donará diners per trèureli 'l retrato.

Ja m' ho pensava—deya 'l Sr. Llorens—que seríam la riota del públich. Lo ve hinat no 'ns tindrà per heretjes, pero 'ls que 'ns veuhens nos prenen per ximples.

—No 'n fassis cas, que 'ls que 'ns esvalotan, son quatre beneysts que volen divertirse.

Al sortir de la iglesia del Pí, lo senyor Llorens va portarse la ma á la butxaca de la hermilla y vegè que li faltava 'l relotje. Un senyor acabava de donar-li una empenta, y ja era proba suficient: ell havia de ser lo lladre. Furiós va tirarse sobre 'l senyor, y per mes qu' aquet repetia qu' era innocent

va estar descarregant cops de puny sobre la seva cara,, fins que va arribar un municipal.

Conduits agressor y agredit al Jutjat, va resultar que 'l senyor, qu' havia quedat fet un Sant Llatzer, era cosí del jutje de guardia, y una bellíssima persona.

Inútil dir que 'l tender no va anar á Roma per la penitencia.

Després d' haver quedat detingut tota la nit al calabosso, va tenir d' abonar trenta duros pe 'ls desperfectes ocasionats al cosí del jutje: deu pessetas per cada cop de puny, ja que l' agredit va declarar

que n' havia rebut quinze.

Es més, mentres lo Sr. Llorens y la Sra. Paula seguian monuments, los amichs de lo agé, entraren á la tenda per la porteta de la escala, y s' en portaren dos pencas de cansalada y un paper de plata.

Per aixó, ara quan al Sr. Llorens li preguntan si anirà á fer estacions, contesta rabiós:

—¡Primer m' escanyil! Los tenders, quan estém en caràcter, es quan veném mongetas cuytas.

A. GUASCH TOMBAS.

SETMANA PE PASSJÓ

*Salmodia bréu que 's trova — en una Biblia nova —
de Mossen Fivaller Batlle y Doctó.*

—DILLUNS SANT—

Segons lo salm del dia:
«Desenvaina la espasa
y tréu d' aqueixa Casa
á tanta pillella».

Eix salm, ab accent nob'e
y ab lo cor ben obert,
à n' el Doctor Robert
li entona nostre poble.

Y 'l meje—arcade, tal
com lo pob'e salmeja,
l' Ajuntament toteja
d' un modo magistral.

—DIMARS SANT—

Lo salm del dia diu:
«Deu misericordiós,
¿per 'questos regidós
¿geos de pietat teniu?».

Pró, Déu que no 's vol moure
d' 'hont es, puig no 'ls créu pas,
's véu que 'n fa tant cas
igual que sentís p'oure.

Per 'xó 'l Arcaide nou
dins del Salò de-Cent,
ruxantlos de valent
'ls fà exclamar:—¡Ja plou!

—DIMECRES SANT—

Lo salm d' avuy fà aixís:
«que acabi aquet xivarri
y als arcaldes de barri
tornèulos 'l panis».

Ab véu molt fonda y trista
cantan aquet salm junts
'ls arcaldets difunts
de la trepa planista.

Més, Pons Piñat—germans—
tremendo, á dret y á tort,
à tois condempna á mort
sense rentars' las mans.

**

—DIJOUS SANT—

Aquet es lo salm d' are:
«Ab aygua fins al coll,
treyéunos d' aqueix toll
de cuipas, Diví Pare».

Aixís en etern prech,
salmeja la pandilla
que pica à la Pubilla,
orant, á cops de bêch.

Pró 'l meje Fivaller
sense contemplacions
'ls romp las oracions
á cops de salpasser.

**

—DIVENDRES SANT—

Lo salm d' avuy com resa:
«Senyor, no 'ns castiguéu,
¿Perqué no 'ns perdonéu?
Lo que havém fet ja 'ns pesa».

L' efecte d' aquet plany
per pô, que no es per pena,
no inspira pas cap mena
de pena... ¡Han fet tant dany!

Per 'xó 'l pob'e que véu
dels concejals lo mal,
crida:—¡Ni un concejal
que quedí sense créu!

**

—DISSAPTE DE GLORIA

Avuy lo salm entona:
«¡Las tacas qui 'ns trurá!
¡Av! ¿qui 'ns enterrará?
¡Oh, Déu! ¡¡Ningú 'ns abona!!».

Pró, la conciencia apart
'ls diu ab véu molt baixa:
—'N Samaranch, la caixa;
las tacas 'n Gallard.

Y 'l Fivaller doctó
fentlos 'ls funerals,
passan 'ls concejals
sens' G'oria la Passió.

**

—DIUMENJE DE PASCUA—

Lo salm d' avuy cantém:
«Ja que ha ressuciitat
la véu del poble honrat,
¡Hossanna! tots cridém.»

Si es feta ab nobles fins
la guerra al caciquisme
y al lladre centralisme,
¡G'oria als barcelonins!

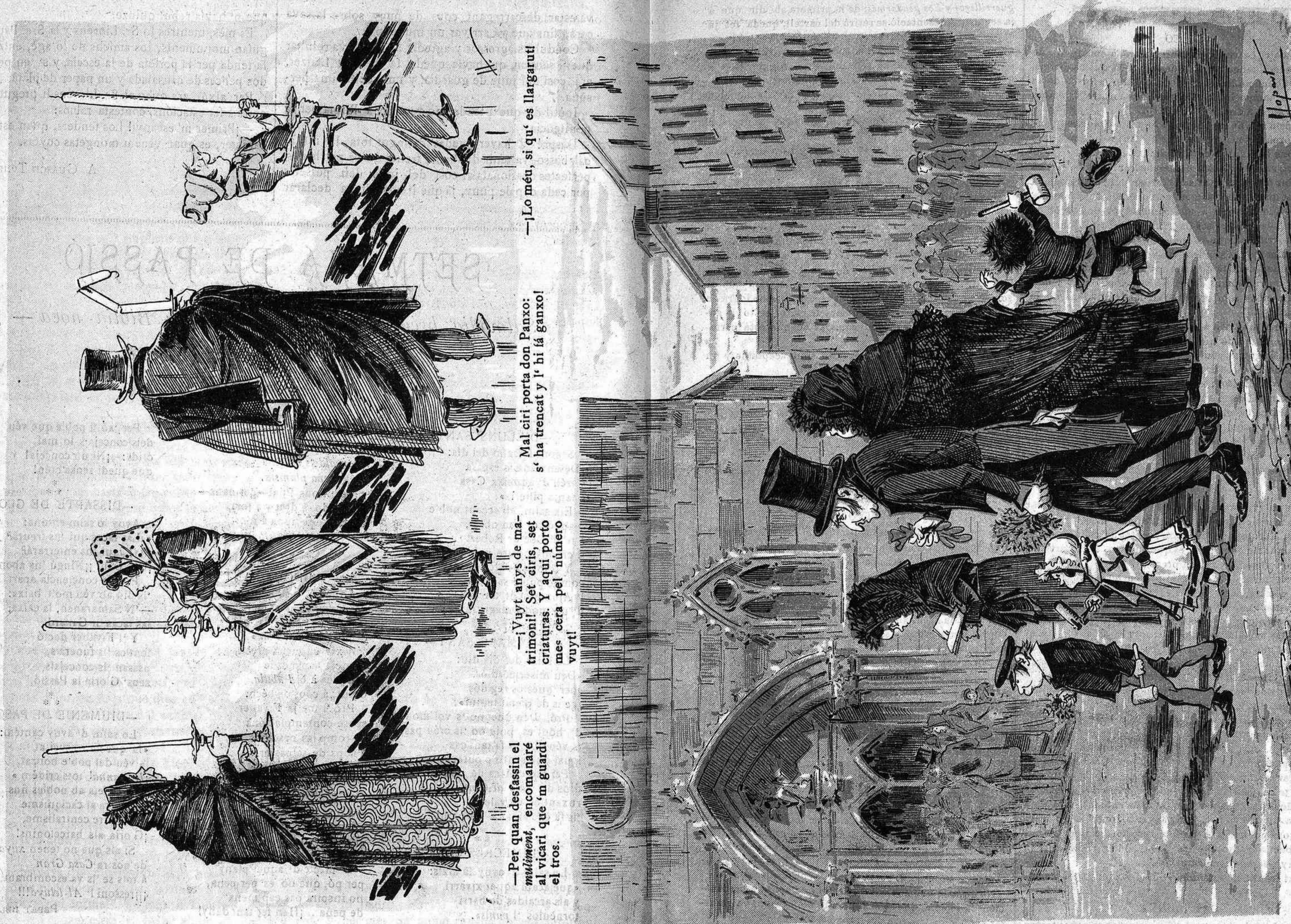
Si als que no tenen xuya
de nostra Casa Gran
á tots se 'ls va escombrant...
¡¡ressoni l' Al-leluya!!!

PEPET DEL CARRIL.

LA TOMASA

EXPRESSIONISMS

Per J. LLOPART.

—Per quan desfassin el
maliment, encomanaré
al vicari que'm guardi
el tros.

—Vuyt anys de ma-
trimoni! Set ciris, set
criatures. Y aquí porto
mes cera pel número
vuyt!

Mal ciri porta don Panxo:
s'ha trencat y l'hi fa ganxo!

—Lo méu, si qu' es llargarut!

Encare 'n quedan. Encare veureu als avis Tallarina del carrer Vermell condueint à la brivalla pel curs
de las venerandas estacions de Setmana Santa. Gracias á tant sanitos exercici, la digestió de la sigronada
s'elabora facilment y las expansions s'escampen al ayre liure sens, ostendre 's escampan al ayre liure sens ni las orellas
púdicas del próxim.

TEATROS

LICEO

La fama ab que venia precedit lo mtre. alemany W. de Haan quedá justificada en los dos concerts que ha dirigit, pero lo publich no ha correspost ni á los esforsos de la Empresa ni tampoch á la galantería dels mestres directors que han vingut á dirigir los concerts.

A excepció feta de los que doná lo mtre. Colonne (y encare no foren lo concorreguts que debian) en tots los demés l' abandono ha sigut la nota dominant.

Es un *survey* que l' actiu empressari Sr. Vehils, tindrà qu' agrahir á los propietaris del teatro, puig aquests han demostrat que prefereixen en la temporada de Quaresma mes que á lo classich á una companyia qualsevol de opereta á fi de desfogar sos ímpetus ab la aparició del conjunt pantorrillesch que en dit género abunda.

Pera diumenje pròxim festivitat de la Pasqua s' anuncia la inauguració de la temporada de Primavera ab una companyia d' ópera italiana de *primissimo cartello* pera donar las vint funcions compromeses en las condicions de la contracta.

Lo personal artistich á la part que númerós, no pot ser mes extraordinari ja que com mtre. director hi figura lo célebre Mugnone; com á sopranos y contraltas las senyoras Conde, Francescatti, Guercia, Martelli, Merroilla, Savelli y Wall-Rossell; tenors Betti, Bonci, Bosch y Vacari; baritonos Gnaccarini y Sotolana y baixos Cromberg y Caracciolo, ademés del aditament correspondent de segonas parts y comprimarís.

Las óperas que 's posarán en escena serán] *La Boheme*, *La Walkyria* y la nova de Massenet *Werther*.

Es de esperar una brillantissima temporada.

NOVETATS

Una de las artistas que ab mes poch temps ha lograt captarse mes simpatias entre nostre publich, es sens dupte la Sra. Mariani que ha deixat sentat un pabelló artistich tan notable que no te res que envejar á las artistas que de son género la habian precedit.

Mostra evident de lo que manifestém, ho sigué la funció donada dimars passat que per ser la de despido se veié completament atestat lo teatro, prodigantse al final de la obra representada que ho sigué *Zazá*, una ovació com pocas vegadas habiam presenciat en nostres teatros, logrant lo públich que la célebre artista Sra. Mariani, demostrés son agrahiment ab verdadera conmoció, prometent tornar á visitarnos á la major breuetat possible.

Iguals demostracions lograren los primers actors de la companyia Srs. Zampieri y Paladini, aixis com també to lo resto del personal que ab molt bon acert per part de la Direcció, feu presentar al publich.

Nosaltres, entusiastas de tot lo notable 'ns adherim per complir á l' entusiasme manifestat demanant á la célebre artista Sra. Mariani y á los dignes companys d' art que te en sa companyia, que siga *presto il ritorno*.

Pera debutar á últims de la setmana entrant, està contractada una numerosa companyia de opereta francesa que segons notícies á la par que repertori completament nou debem anyadir que las condicions artísticas de la companyia serán extraordinarias.

Si així resulta no será difícil obtenir profitosos resultats.

CATALUNYA

Dugas obras darreraments' han estrenat en aquet teatro y las dugas portan la firma de Chapi. Son sos tituls *Los*

guerrilleros y *Los gendarmes*; de la primera ab dir que á la segona representació se retirá del cartell, queda fet ja lo *fanegirich* que ha lograt, (y ab bastanta justicia;) la segona ó siga *Los gendarmes* á no ser tan inverossimil son argument hauria obtingut sens dupte un regular exit ja que la música si be està exenta de originalitat, puig recorda molt á Lecok en sa *Adriana Angot*, se fa recomenable algún número.

Pera dissapte pròxim dissapte de gloria se anuncia l' estreno del saynete de Vega y Jimenez, estrenat ab exit en lo Apolo de Madrid, titulat *Amor engendra desdichas*, ó *el guapo y el feo y verduleras honradas*.

GRAN-VIA

Dugas obras novas 'ns han donat en la passada setmana obtenint favorable acollida *El querer de la Pepa* sarsuela de Casero y Larrubiera y Brull que si no està á la altura de la importància que li ha donat la premsa de Madrid, ab tot, se fa recomenable y si be es un altra al montón, hu resulta ser al de's éxits.

L' altra obra estrenada ha sigut *La enredadera* que si son autor se proposá distreure als espectadors, ho lográ ab excés, ja que no 's para un moment de riurer en tot l' acte per las agudesas y escenas còmicas de que està carregada.

La execució lograda en conjunt bastante acceptable y un xich exagerada per part del Sr. Mariné.

Dimars passat se despedí la Sra. Lázaro per haber cumplert son compromis ab la Empresa del teatro y la millor proba de las simpatias que ha obtingut entre nosaltres ha sigut que la Empresa l' ha reescriturat pera lo pròxim Maig. De moment l' amic Güell ha buscat una tiple de forsa pera sustituirla habent contractat á la reputada tiple Sra. Cubas, qual debut tindrà lloc en lo pròxim dissapte de gloria.

Trobém acertada la elecció.

TIVOLI

Diumenje passat se despediren segons (los cartells) los diminuts artistas de la companyia del Sr. Bosch, ab la sempre aplaudida sarsuela *Los sobrinos del capitán Grant* que com totes las obras que executa aquesta companyia sigué perfectament desempenyada.

Pera la temporada de Primavera, qual inauguracion tindrà lloc en lo pròxim dissapte de Gloria, actuará una escullida companyia de sarsuela castellana y catalana, que segons notícies será la mateixa infantil del Sr. Bosch fent sa entrada ab lo viatge d' espectacle *De la terra al sol* que serà presentat ab lo fastuós aparato que posseix aquest teatro.

NOVETATS CONCERTS D' EUTERPE

Pera dilluns pròxim Festivitat de la Pascua, anuncia la llorejada societat coral *Euterpe de Clavé*, la inauguració de los concerts matinals que dará en lo present any, en lo elegant teatro de Novetats.

Lo programa escullit es sumament notable, puig que està compost del himne *Salut als cantors*, alborada *De bon matí* y coro descriptiu *Cansó del batre*, com á composicions á veus solas; de la *Invocación á Euterpe*, *Lo pom de flors*, vals *Lo Llobregat* y cantata *Catalunya* com á pessas de coro y orquesta, y ademés la marxa de la ópera *Tannhäuser* y sinfonias de *Mignon* y *Dinorah* com á las d' orquesta sola.

No duptem que ab tan sabrés menú, comensará brillantment la societat que ab tanta honra com orgull ha resultat ser la digna hereva del gran Clavé.

UN CÓMIC RETIRAT.

LA TOMASA

|Apa macos! Acabeula de reventar mentres l' amo dorm.
|La sóca es vostra!

LLA MATAR JUHÉUS!!

Campanadas

Lo coneigt y simpàtic gerent de la Empresa del Teatro Romea, D. Salvador Mir, fa ja algunes setmanas que 's veu molest per una aguda afecció à la vista que 'l priva de dedicar-se à la direcció de tan important colisseu.

Li desitjém una prompte y radical curació.

*

Lo reputat fotògrafo Sr. Esplugas està formant un àlbum de literatura, dibuix y música, que serà sens dupte, dels mes notables.

Hasta la hora present, té ja co'lecccionadas unes trescentas fullas en las que 's llegeixen firmes tan reputades com las de D. Joseph y D. Miquel Echegaray, Nuñez de Arce, Ricardo de la Vega, Ramos Carrión, Vital Aza, Taboada, germans Álvarez Quintero, Eussebi Planas, Cusi, Cusachs, Sanz Castaño, S. Junyent, Foix, Triadó, y mestres Bretón Brull, Pedrell, Cotó, Granados, Fernandez Caballero, etc. etc.

Lo Sr. Espugras se proposa reunir en son album travalls de tots los mes celebrats escriptors, dibuixants y músichs epanyols contemporanis, lo que fará de l'esmentat album un important document històrich del art en Espanya durant l'últim terc d'aquest sige.

*

En l'últim número del setmanari castellà «Nuevo Mundo» 's publica un fragment de música de la sarsuela *Mari-Juana* que s'està representant à Madrid y de quina lletra es autor lo Sr. Jacksón Veyan, un dels autors madrilenys que cobran mes bons trimestres.

Pero à jutjar per la lletra que acompaña à dit fragment, se veu que 'l senyor Jacksón à pesar dels crescuts ingressos que li proporciona 'l teatre, està renyat ab l'ortografia.

Aquet bon senyor té à bé escriure *ojal* (trau) ab h com podria escriure *burro* ab v.

Per desgracia nostra, l'esmentat autor no es la única celebritat madrilenya qu'atropella l'ortografia y passa per sabia.

Es tan facil avuy en dia ferse una reputació à cópia de gacetillas d'encrech.

Y nosaltres tan cándidos pera acceptar com à bonas las mamafratzadas que 'ns venen de Madrit, que per no tenir res ni als preceptes de la gramàtica s'enmotllan...

La regeneració teatral es tan necessaria com la regeneració administrativa.

*

Sembia que 'l bisbe de Madrit va amenassar ab excommunicar al governador civil, per haver aquesta autoritat oposat certs reparos à l'aprobació dels plans d'un edifici destinat à hospital.

Una excomunió es lo que li falta al governador de Madrit pera ferse simpàtic y popular.

Sempre recordarem l'efecte que va produhir l'excomunicació llensada per un mitrat contra 'l drama de Dicenta Juan José. Dit drama va ferse cébre alcansant un crescut número de representacions.

En l'actualitat ja no es possible tenir sort sense rebre una excomunió en tota forma.

*

Los yankees que van anar à la guerra per racons d'humanitat, atropellan barbaramenten Filipinas à las donas y à las criaturas.

També per humanitat demanava 'l llop à l'ovella que 'l desembrasés d'un os que tenia à la gola y lo que volia era devorarla.

*

En Pantorrilles ara qu'ha perdut los bous, busca las esquellas.

Lo famós cacich ha quedat convertit per obra del actual govern, en electorero de vehinat.

Ja 's dedica à arengar als seus adictes en centros de menor cuantia, ni mes ni menos qu'un modest orador de club.

«Aun hay patria Veremundo» va dir emocionat als socis del centro conservador liberal del districte sext.

«Aun hay barra en este mundo» dihem nosaltres, al veure que 'l cacich cayut se proposa encare continuar l'asquerós regnat de las *tupinadas*.

Per fortuna, 'l publich barceloní ha sortit del seu indiferentisme, y està resolt à rompre 'ls *tupins* dels que 's proposin adulterar lo sufragi.

*

Una explicació persuasiva, fou la donada pe 'l doctor Robert al Sr. Gallard (à) Lo Tintorer en la última sessió celebrada per l'Ajuntament, ab motiu d'una interpellació referent à la destitució d'arcaldes de barri.

Dita explicació va terminar ab aquestas ó parescudas paraules:

«Si 'l Sr. Gallard no queda satisfet, aquí dintre, fora y en qualsevol part, estich à la seva disposició.»

Lo Tintorer que buscava tres peus al gat, va quedar convensut de que 'l gat tenia 'ls que li corresponian y que per anyadidura 'ls tenia molt ben posats.

Y 'l Tintorer va perdre 'ls colors y va ensenyar lo double.

*

Llegim:

«Lo ministre de la Gobernació ja no reb de nit, sino de deu à dotze del matí. Se van à restablir totes las costums del temps de Mari-Castanya.»

Si totes las costums de la esmentada època han de ser com aquestas, nosaltres serém los primers en celebrarlas.

A menos que 's vulga que 'ls ministres fassin com las ratas-pinyadas que sols surten de nit.

Lo qual no es de desitjar, perque de *ratas* ja n' estem tips.

*

Deyam en un número passat, que si tinguessim d'elegir nosaltres l'alcaldé de Barcelona, designariam al doctor Robert, perque tractanç de un especialista en la curació de la tisis, y patint l'Ajuntament de la *caixa*, ell era la persona mes indicada pera adobarli.

Avuy à jutjar pe 'ls actes de virilitat y honradés realisats per l'esmentat doctor, assegurém que si las intrigas de la política no 'l treuen de l'arcaldia, la Pubilla barcelonina que per mord' una administració poch escrupulosa havia arrivat no mes qu'ab la pell y l'os, estarà aviat sana y roja, fet a un pom de flors, com en èpocas mes ditxosas.

Lo doctor Robert familiarisat en lo maneig del bisturi, extirpará 'ls tumors de la malalta.

*

Lo primer que ha fet lo nostre arcalde honrat es renunciar als quatre mil duros que figuravan en pressupost per gastos de representació, recomenant que fossin destinats à socorros domiciliaris.

Quan s'en ha enterat lo Pagés es fama que ha dit: «Tafoll, tafoll, ara arreparo que 'ls pagesos no som tan talossos com diuhen! Jo aixó ho he cobrat duro sobre duro, perque sense gastos de representació no 's pot fer *comedia*.»

*

Dijous passat va arribar a questa capital lo nostre bon amich D. Joseph Ximeno Planas, procedent de Sant Celoni, ahont estava estingint lo desterro que li fou imposat ab motiu del célebre procés literari coneget per «La Suripanta» y que no ha tingut de cumplir per enter, per haver rebnt lo perdó, un poch tranuitat, del Sr. Ferrer y Codina.

Ben vingut siga nostre estimat, y trobi prompte entre nosaltres, compensació á las contrar'etats que ha vingut sufrint.

Per cutis lo Barberillo de Sans y una colla de politichs d' ocasió qu' han desert t de las filas pantorrillistas, pera ingressar en l' exercit silvelo-polaviejista.

A n' aquests senyors es precis no perdrels de vista, per que á jutjar pe 'ls seus actes son dels que van allá ahont senten olorets de cuyna, per veure si poden arreplegar alguna tallada.

Convé, donchs, que 'l cuyner no estiga distret y al primer d' ells qu' agafi la tapadora de l' olla del pressupost li piqui 'ls dits.

Qui vu'gui talladas que menji pantorrillas.

En Samaranch que 's creya ser invencible per la seva oratoria, no 's pot acabar la ovació que va ferli divendres lo públich reunit en lo Saló de Cent.

Aquells crits de «lladres!» «trinxeraires!» «quinabarra! y «al carrer d' Amalia!» llensats mentres ell parlava, l' han convensut de que es mes fàcil vestir als morts que convence als vius.

Som de la mateixa opinió.

A Madrid fou detingut l' altre dia un dement, que 's creu ser lo rey D. Alfonso XII y qu' exposava al públich lo seu programa pera la regeneració d' Espanya.

Aquet boig se proposa nombrar un ministeri de personas de reconegut talent que no perteneixin ni hagin pertenescut á la política.

Pera ennoblit los destinos administratius nombrará personal que gosi d' importants rendas.

Los sous que cobrin los ministres y demés funcionaris de son regne, serán com una espècie d' almoyna pera que la distribueixin entre las personas necessitadas.

Si aquest home sent boig ha format semblant programa, si tingués lo cabal judici, faria cosas profitosas.

La tan notable Societat coral *Euterpe de Clavé* celebrá dissapte passat, una molt lluhida vetllada necrològica per honrar la memòria de son soci honorari, lo malaguanyat autor Sr. Vidal y Valenciano, vetllada que en veritat resultá tan digna de la *Euterpe* com del distingit escriptor á qui 's dedicava.

Després d' una excelent biografia del finat, tan sentida com ben escrita, que llegí admirablent son autor Don Conrat Roure, s' interpretaren diversas pessas musicals y 's llegiren várias poesias del Sr. Vidal y Valenciano, essent tots los números aplaudidissims. Entre 'ls artistas que hi prengueren part, recordém en la musical á las Srtas. Almasqué Pahissa y Fernandez y Srs. Casamitjana, Gutierrez, Coral y Viñolas y en la part literaria los Srs. Roure, Sales, Rojas, Balil y altres.

Per fi de festa 's posá en escena l' antiga comedia original del Sr. Vidal y Valenciano, *Tal hi va qui no s' ho creu qu' obtingué un desempenyo molt ajustat.*

Felicitém á la Societat coral *Euterpe* y li desitjém g'oria y profit en la campanya de concerts que dilluns comensa en lo teatro de Novetats.

Litografia Barcelonesa

S. Ramon, 6
BARCELONA

SECCIÓ DE TELEGRAMAS

Del nostre servey... obligatori

BARRI DEL DESENGANY, 25, tarde—Acaba d' inaugurar-se 'l cassino 'els Desconsolats.

Hi pronunciat un discurs brillantissim encaminat á demostrar que may perdrém l' afició á las pantorrilles. A fi de fer senyors, cada diumenge donarém baile de criadas ab orquestra de ceguets dirigida per en Marcelo.

Planas y Caixals.

SANS, á l' hora de l' àpat.—En Silvela es la nina del meu ull. En Polavieja es lo meu carinyo. En Dato 'm té encantat. En Durán y Bas es l' home mes guapo d' Espanya...

Jo y trescents mes nos en aném ab ells, perquè á ca'n Planas y Caixals ja no guisan y trajiném molta gana.

Barberillo.

JERUSALÉM, á l' hora de comptar dinès.—Diulen que 'l doctor Robert ha renunciat als quatre mil manxegos per gastos de representació, que jo cobrava religiosament.

;No 'm cap á la barretina!

Si es vritat, asseguro que 'l doctor Robert portarà pochs capellans á l' enterró.

Pagés.

REGOMIR, á 3/4 de 15.—Hi volgut pentinar á l' arcalde y ell m' ha pres lo pel. Perdó. No hi tornaré may més.

Gall-Art.

LA FUNERARIA, després de la sessió.—Mentre jo parlava, del públich han cridat: «Lladres» «Porteu-lo al carrer d' Amalia.» Estich convensut que no parlavan per mí.

Sam-Arranch.

Tota reclamació podra dirigir-se á l' Administració y Redacció

6, SANT RAMON, 6.—BARCELONA

LA TOMASA

¡Oh, gran prenda femenina!
Del cap l' adorno milló...
tu 'm causas admiració,
tu m' engrescas, mantellina.

De gracies tens un caudal
entre los plechs, semblant onas;
ab tu son totas las donas
modelos de garbo y sal.

Ets adorno sense *peros*
y 'l propi per pregá á Deu...
¡Que son estranys aprop teu
los *cabassos* ó sombreros!

Sols perque es ta gracia tanta
los fervents del sexo hermos
voldriam que tot l' any fós,
com ara, Setmana Santa.

Perquè cada filla d' Eva
es ab tu Venus hermosa,
que 'ns atrau, per lo graciosa
y 'l cor mes gelat, subleva.

Ni 'l mes pur y cast José
quan contempla ab tu adornada
la dona mes desgarbada
se pot estar de dì: jolé!

Y quan es la que 't lluheix
dona ab gracias naturals,
al seu darrera 'ls mortals.
¡Cristo! que 'n fonèm de greix.

En aquet cas no es desdora
exclamar: ¡Dona divina
arréncat la mantellina
ó estimam, perque t' adoro!

¡Mantellina com encanta
ta gracia, ton garbo y sal!
¿Per què per lo nostre mal
no es sempre Setmana Santa?